

Datum: 2021-01-18
Handläggare: Axel Peterson
Direktr:
Diariernr: 2016.647 KS

Kommunstyrelsen

Förslag gällande uppdrag om träbyggnadsstrategi

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade den 10 oktober 2016, § 203, att ge kommunledningskontoret i uppdrag att utarbeta en träbyggnadsstrategi för Alingsås kommun. Denna skulle innehålla direktiv och målsättningar, motivera varför och konkretisera hur Alingsås kommun ska främja ett ökat träbyggande.

Träbyggnadsstrategin skulle främja en ökad byggnation i trä, i huvudsak av två anledningar. Den första var att träbyggnader ska prioriteras utifrån ett arkitektoniskt perspektiv och att detta skulle stärka Alingsås som trästad. Den andra var att träbyggnation är önskvärt, eftersom det är ett klimatsmart byggmaterial.

Under 2016-2018 tog kommunledningskontoret fram ett förslag till träbyggnadsstrategi, som kommunstyrelsen skickade på remiss till samhällsbyggnadsnämnden och AB Alingsåshem den 10 december 2018. På denna remiss har samhällsbyggnadsnämnden har svarat i oktober 2019. Alingsåshem har inte svarat.

Kommunledningskontorets yttrande

I sitt remissvar anger samhällsbyggnadsnämnden flera utmaningar med att anta ett styrdokument som endast berör de ambitioner med arkitektur och klimat som kan uppnås genom att välja trä som byggnadsmaterial. Anledningen är att både arkitektur och klimat påverkas av många fler faktorer än materialvalet och därför behöver hanteras i sin helhet. Samhällsbyggnadsnämnden påpekar även att nämnden redan idag ställer krav liknande de som lyfts i kommunledningskontorets förslag på träbyggnadsstrategi. Istället för att ta fram en träbyggnadsstrategi, föreslår Samhällsbyggnadsnämnden att kommunen tar fram ett styrdokument där arkitekturen hanteras i sin helhet, exempelvis ett arkitekturprogram.

Kommunledningskontoret instämmer i samhällsbyggnadsnämndens analys gällande träbyggnadsstrategins utmaningar som styrdokument. Bedömningen är att riktlinjer gällande arkitektur bör samlas i ett dokument där det är möjligt att ge en samlad inriktning med principer för stadens arkitektur och gestaltning. Där skulle exempelvis även stadens riktlinjer för höga hus hanteras.

Samma princip gäller för arbetet med kommunens klimatpåverkan. På det området finns det redan idag styrande dokument som berör de frågor som lyfts i träbyggnadsstrategin. Dessutom pågår arbetet med en handlingsplan för klimatåtgärder, som ska vara klar under 2021.

I kommunens riktlinje för miljöanpassat byggande anges att: byggnaders stommar och fasader ska i huvudsak utföras i trä, om detta inte visar sig olämpligt från till exempel estetisk-, konstruktions- eller brandskyddssynpunkt. Av ärendet 2019.212 KS (Svar på motion om att upprätta ett program för miljöanpassat byggande) framgår att denna riktlinje är i behov av en uppdatering, bland annat för att uppfylla dagens lagstiftning och regler från Boverket.

Byggnaders klimatpåverkan kommer inom en nära framtid även att regleras nationellt genom Boverkets krav på klimatdeklaration av byggnader, som förväntas träda i kraft år 2022. Därefter ska all nyproduktion redovisa sin klimatpåverkan i form av antalet koldioxidekvivalenter som den släpper ut under byggnadens livcykel. Istället för att ställa krav på ett särskilt utförande kommer framtida klimatkrav på byggnader formuleras genom att en maximal utsläppsnivå av koldioxidekvivalenter anges. Därefter blir det upp till byggaktören att hitta lösningar som motsvarar kraven. Därmed blir krav kopplade till ett visst materialval överflödigt för att reglera byggnaders klimatpåverkan. Troligen kan det även betraktas som ett otillbörligt särkrav.

Sedan kommunledningskontoret inrättade en enhet för strategisk samhällsplanering pågår en översyn av kommunens styrdokument och arbetssätt kopplade till samhällsbyggnadsprocessen. En ambition är att detta arbete ska resultera i en tydligare struktur med färre och mer användbara styrdokument. Genom att samla likartade frågor i ett styrdokument får riktlinjerna en större verkan. Dessutom underlättar kommunen för externa aktörer att tillämpa och använda sig av kommunens riktlinjer, exempelvis vid markanvisningar och utveckling av projektförslag. Ett exempel på detta är kommunledningskontorets arbete med en stadsplan för Alingsås tätort. Denna kommer att samla riktlinjer som beskriver var, och på vilket sätt staden kan utvecklas. Bland annat kommer den hantera strategier som berör trästaden och förekomst av träbyggnad i stadskärnas utveckling.

Kommunledningskontorets slutsats är att både Alingsås kommuns och den nationella styrningen av de frågor som träbyggnadsstrategin berör har förändrats sedan 2016, då kommunledningskontoret fick i uppdrag att ta fram en träbyggnadsstrategi.

Med beaktande av nuläget gör kommunledningskontoret bedömningen att de olika frågor som träbyggnadsstrategin önskar lyfta redan har omhändertagits i andra arbeten eller ingår i den översyn som nu genomförs. Kommunledningskontoret gör därför bedömningen att en separat träbyggnadsstrategi inte längre är ett ändamålsenligt styrdokument för att omhänderta dessa frågor.

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Förslag till beslut

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

- Kommunstyrelsen beslutar att införliva frågor som hör till träbyggnadsstrategi i andra styrdokument och att inte införa en separat träbyggnadsstrategi.

Beslutet ska skickas till

Samhällsbyggnadsnämnden

Jenny Perslow
Tillväxtchef

Axel Peterson
Samhällsplanerare

Jenny Perslow, Godkännare tjänsteskrivelse, 2021-01-18